ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ว่าด้วยการขอ การเปิดเผย การควบคุม และการเก็บรักษาข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยการขอ การเปิดเผย การควบคุม และการเก็บรักษาข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยการขอ การเปิดเผย การควบคุม และการเก็บรักษาข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ "สำนักงาน" หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

"ข้อมูลทะเบียนราษฎร" หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่แสดงออกในรูปของเอกสาร ภาพหรือข้อมูลดิจิทัล โดยมีรายการตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน เช่น ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัวประชาชน สัญชาติ สถานะเจ้าบ้าน ชื่อบิดา ชื่อมารดา ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เป็นต้น ทะเบียนการเกิด ทะเบียนการตาย ทะเบียนประวัติของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และหมายความ รวมถึงข้อมูลในทะเบียนอื่นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุมัติ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลในทะเบียนอื่น นอกจากทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย และทะเบียนประวัติคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

"ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร" หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่แสดงออกในรูปแบบ ของเอกสาร ภาพหรือข้อมูลดิจิทัล โดยมีรายการตามที่ปรากฏในข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลอื่น ที่บ่งบอกถึงสถานภาพและตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของทะเบียนประวัติ เช่น ภาพใบหน้า ลายพิมพ์นิ้วมือ สถานภาพการสมรส ชื่อคู่สมรส ชื่อบุตร ชื่อบุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม ศาสนา วุฒิการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้าน ผลการตรวจสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ เป็นต้น

้ "เจ้าของข้อมูล" หมายความว่า บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือทะเบียน ประวัติราษฎร

"ผู้ควบคุมระบบ" หมายความว่า ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บริหารจัดการระบบข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ร่วมกับสำนักทะเบียนกลาง ผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจาก บัตรประจำตัวประชาชน

"ผู้ใช้ระบบ" หมายความว่า ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้มีสิทธิเข้าใช้ระบบข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน

"ผู้ขอข้อมูล" หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่มีความประสงค์จะขอให้เปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูล ทะเบียนประวัติราษฎร โดยการขอตรวจ คัด หรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูล ผ่านการเชื่อมโยง คอมพิวเตอร์หรือโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน

"เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์" หมายความว่า การเชื่อมระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับสำนักทะเบียนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนกลาง และฐานข้อมูลประชาชนของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

"โปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน" หมายความว่า โปรแกรม ซึ่งกรมการปกครองได้จัดสร้างและพัฒนาขึ้นสำหรับใช้อ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชนแบบเชื่อมตรง (online) ซึ่งกรมการปกครองได้อนุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติใช้ประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน

ข้อ ๔ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑ บททั่วไป

- ข้อ ๕ การเปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ให้เป็นไป เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและยืนยันตัวบุคคล ภายใต้ภารกิจของคณะกรรมการหรือสำนักงาน ดังต่อไปนี้
- (๑) ข้อมูลผู้ร้องเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนและ การติดตามผล
- (๒) ข้อมูลคู่ความและผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีที่คณะกรรมการ สำนักงาน ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เป็นคู่กรณีหรือคู่ความในคดีที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่
 - (๓) ข้อมูลผู้ได้รับการเสนอชื่อและผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
- (๔) ข้อมูลผู้มีอำนาจหรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้ทำการแทนองค์กรเอกชนหรือสภาวิชาชีพ ที่ประสงค์จะขอให้สำนักงานรับจดแจ้งเป็นองค์กรเอกชนหรือสภาวิชาชีพ

- (๕) ข้อมูลข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
 - (๖) ข้อมูลข้าราชการบำนาญของสำนักงานที่ขอรับสิทธิประโยชน์
- (๗) ข้อมูลระบุตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดของข้าราชการสำนักงาน (ตามหนังสือแสดงเจตนาระบุ ตัวผู้รับบำเหน็จตกทอดของข้าราชการ)
- (๘) ข้อมูลหลักผู้ขาย การทำสัญญาการจัดซื้อจัดจ้าง ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง/เช่า เพื่อเข้าฐานข้อมูล ผู้ค้าของกรมบัญชีกลาง หนังสือหลักประกันต่าง ๆ ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๙) ข้อมูลผู้ได้รับการเสนอชื่อและผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการประจำประธานกรรมการและกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 - (๑๐) ข้อมูลผู้สมัครสอบเข้ารับราชการของสำนักงาน
 - (๑๑) ข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรมและสัมมนาของสำนักงาน
 - (๑๒) ข้อมูลผู้รับเงินค่าสมนาคุณวิทยากรในการบรรยายและอบรมของสำนักงาน
 - (๑๓) ข้อมูลพนักงานราชการและพนักงานจ้างเหมาเอกชนดำเนินการเพื่อการทำสัญญาจ้าง
 - (๑๔) ข้อมูลผู้สมัครสมาชิกศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
 - (๑๕) ข้อมูลอื่น ๆ ที่ได้รับอนุญาตจากกรมการปกครอง
- ข้อ ๖ ให้ส่วนราชการภายในสำนักงานกำหนดให้มีผู้ใช้ระบบ สำนัก/หน่วยละไม่เกินสามคน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ แล้วแจ้งรายชื่อให้ผู้ควบคุมระบบทราบ
- ข้อ ๗ ให้ผู้ใช้ระบบลงทะเบียนการใช้งานระบบกับสำนักทะเบียนกลางเพื่อกำหนด รหัสเจ้าหน้าที่และขอบเขตการเข้าถึงข้อมูล ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานกำหนด

เมื่อผู้ใช้ระบบได้รับรหัสเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เก็บรักษาไว้เป็นความลับ ห้ามเปิดเผย โดยเด็ดขาด

> หมวด ๒ การขอและการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ ๑ การขอและการเปิดเผยข้อมูล ผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์

ข้อ ๘ การขอข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรผ่านการเชื่อมโยง คอมพิวเตอร์ ให้ผู้ขอข้อมูลยื่นคำขอพร้อมหลักฐานที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ในการขอต่อผู้อำนวยการ สำนัก/หน่วย เพื่อพิจารณาอนุมัติให้เปิดเผย ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานกำหนด ข้อ ๙ เมื่อผู้อำนวยการสำนัก/หน่วย พิจารณาคำขอตามข้อ ๘ แล้ว อนุมัติให้เปิดเผย ข้อมูลตามคำขอ ให้มอบหมายผู้ใช้ระบบเพื่อดำเนินการเปิดเผยข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอต่อไป

การเปิดเผยข้อมูลตามวรรคหนึ่ง หากผู้อำนวยการสำนัก/หน่วย เห็นว่าควรขอความยินยอม จากเจ้าของข้อมูล ให้แจ้งผู้ขอข้อมูลดำเนินการขอความยินยอม จากเจ้าของข้อมูลก่อนจึงจะเปิดเผยได้ และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องไม่เป็นการนำข้อมูลไปใช้ในทางธุรกิจหรือในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับ หน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล

ข้อ ๑๐ ผู้ขอข้อมูลต้องใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ ตามหน้าที่และอำนาจตามที่แจ้งไว้ในคำขอเท่านั้น และจะต้องไม่ส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหาย แก่เจ้าของข้อมูล และห้ามมิให้นำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจหรือในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับ หน้าที่ราชการโดยเด็ดขาด

ส่วนที่ ๒ การขอและการเปิดเผยข้อมูล ผ่านโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน

ข้อ ๑๑ การขอข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรผ่านโปรแกรมสำหรับ อ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ให้ผู้ขอข้อมูลแจ้งความประสงต่อผู้ใช้ระบบ เพื่อดำเนินการ เปิดเผยข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ให้ผู้ขอข้อมูลบันทึกรายละเอียดและวัตถุประสงค์ใน การขอใช้ข้อมูลตามแบบฟอร์มที่สำนักงานกำหนด

ให้น้ำความในข้อ ๑๐ มาใช้บังคับกับการขอและการเปิดเผยข้อมูลตามข้อนี้โดยอนุโลม
ข้อ ๑๒ กรณีเจ้าของข้อมูลยินยอมมอบบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card)
ให้ผู้ใช้ระบบดำเนินการเข้าถึงข้อมูลของตนในหน่วยความจำ (IC CHIP) บนบัตรหรือในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง
โดยผ่านเครื่องอ่านบัตรหรือโดยวิธีอื่นใด ให้ถือว่าเจ้าของข้อมูลยินยอมให้ผู้ใช้ระบบเข้าถึงข้อมูล
ส่วนบุคคลของผู้นั้น

หมวด ๓ การควบคุมและการเก็บรักษาข้อมูล

ข้อ ๑๓ ให้ผู้ใช้ระบบบันทึกการเข้าใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน รวมทั้ง เหตุในการเข้าใช้งานทุกครั้ง ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานกำหนด และให้รายงานต่อผู้อำนวยการสำนัก/หน่วย ทราบทุกหนึ่งเดือน

เมื่อผู้อำนวยการสำนัก/หน่วย ได้รับรายงานการเข้าใช้ข้อมูลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้ง ผู้ควบคุมระบบเพื่อรวบรวมและรายงานการเข้าใช้ข้อมูล รวมทั้งสถิติการใช้งานระบบของแต่ละสำนัก/หน่วย ให้เลขาธิการทราบทุกหนึ่งเดือน

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ควบคุมระบบจัดทำบัญชีควบคุมการเข้าใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎรและข้อมูลทะเบียน ประวัติราษฎรผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้ใช้ระบบตามที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด เพื่อให้ตรวจสอบได้ว่าบุคคลใดเข้าไปตรวจหรือเปิดเผย ข้อมูลของบุคคลใด เมื่อใด และนำข้อมูลไปใช้เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหรือสำนักงาน หรือไม่ โดยผู้ควบคุมระบบจะต้องตรวจรายงานการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าว ของผู้ใช้ระบบในแต่ละสำนัก/หน่วย เป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ ให้จัดเก็บบัญชีดังกล่าวเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าสามปี

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากผู้ควบคุมระบบพบว่ามีความผิดปกติในการใช้งานข้อมูล ให้รายงานให้เลขาธิการพิจารณาโดยเร็ว พร้อมทั้งประสานสำนักทะเบียนกลางเพื่อตรวจสอบ และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ข้อ ๑๕ กรณีพบว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ใดนำข้อมูลอย่างหนึ่งอย่างใดที่ได้จากการเข้าใช้ ข้อมูลทะเบียนราษฎรหรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโปรแกรม สำหรับอ่านข้อมูลจากบัตรประจำตัวประชาชน ไปใช้ในทางอื่นใดนอกเหนือจากวัตถุประสงค์และ ประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ผู้พบเห็นรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงเลขาธิการ เพื่อดำเนินการทางวินัย ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ หรือข้อกำหนด ทางจริยธรรมของสำนักงาน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หากผลการดำเนินการพบว่ามีการกระทำดังกล่าวจริง ให้ผู้ควบคุมระบบแจ้งสำนักทะเบียนกลางทราบด้วย

ข้อ ๑๖ กรณีมีบุคคลร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการเข้าใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทำให้ ได้รับความเสียหาย ให้ผู้ควบคุมระบบตรวจสอบข้อมูลการเข้าใช้และการเปิดเผยข้อมูลทะเบียนราษฎร หรือข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรผ่านการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำหรับอ่านข้อมูลจาก บัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลตามข้อร้องเรียน หากพบว่าเจ้าหน้าที่สำนักงานมีการเปิดเผยข้อมูล ดังกล่าวโดยมิชอบ หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามที่กำหนดไว้ใน ระเบียบนี้ ให้นำความในข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ บุญเกื้อ สมนึก เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ